

59^{-та} НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО МАТЕМАТИКА
ОБЩИНСКИ КРЪГ – 28.02.2010 г.
X клас

1зад. Решете системата
$$\begin{cases} x^4 - 2x^2 - 3 > 0 \\ \frac{5x-14}{x-1} \geq x-2 \end{cases}$$

7 точки

2зад. В правоъгълен триъгълник е вписана полуокръжност така, че центърът ѝ лежи на хипотенузата и я дели на отсечки с дължини 3 см и 4 см. Намерете катетите на триъгълника и радиуса на полуокръжността.

7 точки

3зад. Нека x_1 и x_2 са реални корени на уравнението $x^2 - 2ax + 2a^2 - 6a + 8 = 0$, където a е реален параметър и $(x_1 - x_2)^2 - x_1 - x_2 = S$. Да се намерят стойностите на параметъра a , за които S приема най-малка и най-голяма стойност и да се намерят тези екстремални стойности на S .

7 точки

Време за работа – 4 часа

Желаем Ви успех!

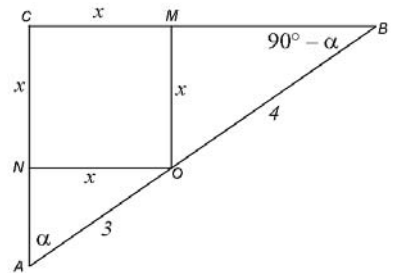
59-та НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО МАТЕМАТИКА
 ОБЩИНСКИ КРЪГ – 28.02.2010 г.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

X клас

- 1зад.** Полагане на $x^2 = y$ и намиране на $y_1 = 3$ и $y_2 = -1$ *1,5 точки*
 Получаване на еквивалентно неравенство на $x^4 - 2x^2 - 3 > 0 \Leftrightarrow (x - \sqrt{3})(x + \sqrt{3})(x^2 + 1) > 0$ *1 точка*
 Намиране на решенията на $(x - \sqrt{3})(x + \sqrt{3})(x^2 + 1) > 0$ $x \in (-\infty; -\sqrt{3}) \cup (\sqrt{3}; +\infty)$ *1 точка*
 Преобразуване $\frac{5x-14}{x-1} \geq x-2 \Leftrightarrow \frac{x^2-8x+16}{x-1} \leq 0 \Leftrightarrow \frac{(x-4)^2}{x-1} \leq 0$ *1,5 точки*
 Намиране на решенията на неравенството $x \in (-\infty; 1) \cup \{4\}$ *1 точка*
 Намиране на решенията на системата $x \in (-\infty; -\sqrt{3}) \cup \{4\}$ *1 точка*

- 2зад.** Определяне на $x = 3 \sin \alpha$ от $\triangle AON$ *1 точка*
 Определяне на $x = 4 \sin(90^\circ - \alpha) = 4 \cos \alpha$ от $\triangle BOM$ *1 точка*
 Записване на уравнението $3 \sin \alpha = 4 \cos \alpha$ и намиране на $\sin \alpha = \frac{4}{5}$ и $\cos \alpha = \frac{3}{5}$ *2 точки*
 Намиране на радиуса на окръжността $x = \frac{12}{5} = 2,4 \text{ см}$ *1 точка*

- Намиране на катета $BC = 7 \cdot \sin \alpha = \frac{28}{5} = 5,6 \text{ см}$ *1 точка*
 Намиране на катета $AC = 7 \cdot \cos \alpha = \frac{21}{5} = 4,2 \text{ см}$ *1 точка*

- 3зад.** Определяне, че уравнението $x^2 - 2ax + 2a^2 - 6a + 8 = 0$ има реални корени при $D = -a^2 + 6a - 8 \geq 0$ *1 точка*
 Намиране решенията на неравенството $-a^2 + 6a - 8 \geq 0$, $2 \leq a \leq 4$ *1 точка*
 Записване формулите на Виет за уравнението $x^2 - 2ax + 2a^2 - 6a + 8 = 0$:
 $x_1 + x_2 = 2a$ и $x_1 x_2 = 2a^2 - 6a + 8$ *1 точка*
 $S = (x_1 - x_2)^2 - x_1 - x_2 = (x_1 + x_2)^2 - 4x_1 x_2 - (x_1 + x_2) = -4a^2 + 22a - 32$ *1 точка*
 Намиране на най-малка стойност на S при $a = 4$ и $S_{\min} = -8$ *1,5 точки*
 Намиране на най-голямата стойност на S при $a = \frac{11}{4}$ и $S_{\max} = -\frac{7}{4}$ *1,5 точки*